

Utlåtande över tillgängligheten i Medis och informationskontoret Kompassens lokaler

- **Tillgänglighetsinventering** 13.10.2022 kl. 10 – 11
- **Rättighetsutbildning** 14.10.2022 kl. 10.30 – 11.00
- **Workshop** 14.10.2022 kl. 11.00 - 11.45

Deltagare vid inventeringen:

- Catalina Nica, informatör Kompassen/Medis
- Johanna Kyander, rektor Medis
- Tillgänglighetsgruppens Filip Azam, Dennis Björk, Irmeli Eriksson, Catrin Schönberg, Linda Wideman-Törnvall, Karl Wahlman, Gunilla G Nordlund

Deltagare i workshopen:

- Medis personal
- Tillgänglighetsgruppens Filip Azam, Karl Wahlman, Gunilla G Nordlund

Deltagare i rättighetsutbildningen:

- Medis personal
- Rättighetsutbildare Emilia Liesmäki

Bedömning av tillgängligheten

På inbjudan av Medis har Ålands handikappförbunds Tillgänglighetsgrupp granskat tillgängligheten i lokalerna samt redovisat och diskuterat resultatet med Medis personal under en workshop. I anslutning till workshopen deltog Medispersonalen också i en rättighetsutbildning baserad på FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Allmänt

Tillgänglighetsgruppen kunde konstatera att lokalerna är gamla och otillgängliga för sitt ändamål. Utmaningarna och kostnaderna för att anpassa utrymmena så att de uppfyller kraven i *FN:s funktionsrättskonvention* och landskapsregeringens åtgärdsprogram *Ett tillgängligt Åland* bedöms som omfattande. Samtidigt vill vi poängtera att många brister kan åtgärdas med enkla medel och betydligt förbättra tillgängligheten utan större kostnader.

I *Plan- och bygglagen* (2008:102) paragraf 39 står att hinder för tillgänglighet på publika ytor ska avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpas.

Från och med 1.1.2023 kommer en ny *Diskrimineringslag* att gälla på Åland. Lagen slår fast att likabehandling och icke-diskriminering är grundläggande förutsättningar i ett demokratiskt och socialt hållbart samhälle. Diskrimineringslagstiftningen berör alla samhällsområden med undantag av privatliv och religionsutövning. Paragraf 15 i lagen reglerar *rimliga anpassningar för att lika behandling för personer med funktionsnedsättning ska uppnås*. Att utbildningsanordningar ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Att inte tillgänglighetsanpassa skolor osv. kan ses som diskriminering, som i värsta fall kan leda till ett vite.

Medborgarinstitutets kursverksamhet vänder sig till alla ålänningar och lokalerna borde uppfylla tillgänglighetskraven så att inte personer med funktionsnedsättning diskrimineras och utesluts från möjligheterna till fortbildning. Likaså Medis informationskontor Kompassen, för inflyttade personer från utomnordiska länder, bör ha lokaler som är tillgängliga för alla, vilket inte är fallet i den nuvarande lokalen.

Brister och rekommenderade åtgärder

Kompassen

- En ramp behövs för att en rullstolsburen person ska kunna ta sig över tröskeln in i lokalen. Eftersom ytterdörren öppnas utåt behöver det märkas ut på rampen hur stor fri svepyta som behövs för dörröppningen, vilket medför att personer i rullstol tvingas ut i körfältet på gatan.
- Ytterdörren är för smal för en rullstol.
- Innanför entrédörren finns en halvtrappa i vinkel varför en hiss är enda möjligheten att ta sig med rullstol från entrédörren in i lokalen en halv våning nedanför gatunivån.
- Lokalen är trång och det är ont om rörelseutrymme, vilket försvårar även för till exempel en synskadad person.
- Toaletterna har 70 cm breda dörrar. Minimimått är 80 cm när dörren är öppnad i 90°.

Personalparkeringen inne på gården

- Parkeringsmöjligheterna är tillfredsställande.
- Tillräckligt långt utrymme finns på den angivna handikapparkeringsplatsen.
- Den som har ett handikappintyg i bilen får parkera på alla parkeringsrutor.

Ingång från innergården till Orange rummet, Lila rummet och köket

- En mörk och relativt brant trappa, som är svår för personer med nedsatt rörelseförmåga att använda, leder till rummen en våning högre upp.
- Kontrastmarkering saknas på de mörka trappstegen.

Grå rummet

- Tröskelns ramp vid entrédörren är för kort och för brant. Så flack lutning som möjligt bör alltid eftersträvas (1:20 eller flackare). Rampens längd bestäms av lutning och höjdskillnad.

Hissen på innergården

- Hissen saknar tydlig skyltning på utsidan.

- Hissknapparna syns inte för en synskadad person då de har samma färg som underlaget.
- När man stiger ut ur hissen finns inga skyltar som anger våningsplan och vad som finns på våningsplanet.

Medis huvudentré på Torggatan

- En trappa möter besökarna både på utsidan och insidan. Tydlig skylt med information om att hiss finns på baksidan på husets innergård bör finnas på ytterfasaden vid trappfoten.

Övrigt på insidan i Medis lokaler

- Receptionsdisken är för hög för personer i rullstol, kortvuxna och barn.
- Korridorer och passager bör hållas fria från kartonger och övrigt material/möblering som kan hindra.

Cafeét

- Ingången har tröskel, gummiramp behövs.

Toaletterna

- Dörrarna är tillräckligt breda men på insidan är det trångt om utrymme.
- Kontrastmarkeringar saknas, det vita kaklet och vita keramiken flyter samman för personer med nedsatt syn, belysningen bör vara god men inte bländande.

Handikapptoaletten

- Handikapptoaletten är belägen högst upp på våning 3 och i änden av en korridor.
- Toalettstolen har armstöd men i övrigt saknas följande som bör finnas i en handikapptoalett: kontrastmarkeringar, tillräckligt med utrymme för rullstol, larmknapp, justerbart handfat, manövervänligt dörrlås.

Undervisningsköket

- Personer i rullstol kan inte komma in i köket.

Ljudmiljön

- T-slingor saknas. Rekommenderas att T-slinga installeras framför allt i samlings-salar.
- Ventilationssystemet för oljud (åtminstone i det klassrum som tillgänglighetsgruppen besökte). För personer med hörapparat förstärks ljudet och blir mycket störande. Likaså för personer med till exempel NPF-diagnoser kan ett sådant oljud bli starkt framträdande.

Tillgänglighetsgruppen rekommenderar att Medis gör upp en handlingsplan med enkla åtgärder som kan genomföras inom en nära framtid utan större kostnader, såsom

- kontrasttejpning i framför allt trappor och toaletter
- Enhetlig skyltning som bygger på ett enkelt och logiskt system. Skyltarna bör vara lättlästa och med tydliga kontraster. Beteckningar, symboler, färger och namn bör

användas enhetligt och konsekvent. Skyltarna bör placeras på sådan höjd att de kan läsas av personer som sitter i rullstol, kortvuxna och barn.

- Trösklarna bör täckas med tröskelramper av gummi.
- Ljussättningen ska vara god men inte bländande (belysningen riktas nedåt)

Ålands handikappförbund och Tillgänglighetsgruppen står fortsättningsvis till Medis förfogande med erfarenhet och kunskap på området. Om så önskas är vi beredda att tillsammans med Medis delta i en tillgänglighetsvandring i lokalerna med husets ägare och samtidigt diskutera tillgänglighetsaspekterna.

Med vänlig hälsning,

Ålands handikappförbund
MARIEHAMN 4.11.2022

genom
Gunilla G Nordlund
kommunikatör